

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

05 листопада 2019 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 1131/ко-19

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі колегії:

головуючого – Тітова Ю.Г.,

членів Комісії: Остапця С.Л., Солодкова А.А.,

розглянувши питання про результати кваліфікаційного оцінювання судді господарського суду Харківської області Макаренко Оксани Вікторівни на відповідність займаній посаді,

встановила:

Згідно з пунктом 16¹ розділу XV «Переходні положення» Конституції України відповідність займаній посаді судді якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», має бути оцінена в порядку, визначеному законом.

Пунктом 20 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі - Закон) передбачено, що відповідність займаній посаді судді якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», оцінюється колегіями Вищої кваліфікаційної Комісії суддів України в порядку, визначеному цим Законом.

Виявлення за результатами такого оцінювання невідповідності судді займаній посаді за критеріями компетентності професійної етики або добросовісності чи відмова судді від такого оцінювання є підставою для звільнення судді з посади за рішенням Вищої ради правосуддя на підставі подання відповідної колегії Вищої кваліфікаційної Комісії суддів України.

Рішенням Комісії від 20 жовтня 2017 року № 106/зп-17 призначено кваліфікаційного оцінювання судді місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді зокрема судді господарського суду Харківської області Макаренко О.В.

Частиною п'ятою статті 83 Закону встановлено, що порядок та методологія кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення затверджуються Комісією.

Відповідно до пунктів 1, 2 глави 6 розділу II Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення, затвердженого рішенням Комісії від 03 листопада 2016 року № 143/зп-16 (у редакції рішення Комісії від 13 лютого 2018 року № 20/зп-18) (далі – Положення), встановлення відповідності судді критеріям кваліфікаційного оцінювання здійснюється членами Комісії за їх внутрішнім переконанням відповідно до результатів кваліфікаційного оцінювання. Показники відповідності судді критеріям кваліфікаційного оцінювання досліджуються окремо один від одного та у сукупності.

Пунктом 11 розділу V Положення передбачено, що рішення про підтвердження відповідності судді займаній посаді ухвалюється у разі отримання суддею мінімально допустимого і більшого бала за результатами іспиту, а також більше 67 відсотків від суми максимально можливих балів за результатами кваліфікаційного оцінювання всіх критеріїв за умови отримання за кожен з критеріїв бала, більшого за 0.

Положеннями статті 83 Закону визначено, що кваліфікаційне оцінювання проводиться Комісією з метою визначення здатності судді здійснювати правосуддя у відповідному суді за визначеними критеріями. Такими критеріями є: компетентність (професійна, особиста, соціальна тощо), професійна етика, доброчесність.

Згідно зі статтею 85 Закону кваліфікаційне оцінювання включає такі етапи:

- 1) складення іспиту (складення анонімного письмового тестування та виконання практичного завдання);
- 2) дослідження досьє та проведення співбесіди.

Пунктом 5 глави 6 розділу II Положення передбачено, що максимально можливі бали становлять: за критеріями компетентності (професійної, особистої, соціальної) – 500 балів, професійної етики – 250 балів, доброчесності – 250 балів. Сума максимально можливих балів за результатами кваліфікаційного оцінювання всіх критеріїв становить 1 000 балів.

Відповідно до положень частини третьої статті 85 Закону рішенням Комісії від 25 травня 2018 року № 118/зп-18 призначено проведення тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей у межах кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді, зокрема судді господарського суду Харківської області Макаренко О.В.

Макаренко О.В. склала анонімне письмове тестування, за результатами якого набрала 90 балів. За результатами виконаного практичного завдання Макаренко О.В. набрала 93,5 бала. На етапі складення іспиту суддя загалом набрала 183,5 бала.

Макаренко О.В. пройшла тестування особистих морально-психологічних якостей та загальних здібностей, за результатами якого складено висновок та визначено рівні показників критеріїв особистої, соціальної компетентності, професійної етики та доброчесності.

Згідно з абзацом третім пункту 20 розділу III Положення, під час співбесіди обов'язковому обговоренню із суддею (кандидатом) підлягають дані щодо його відповідності критеріям професійної етики та доброчесності.

Відповідно до статті 87 Закону, з метою сприяння Комісії у встановленні відповідності судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності для цілей кваліфікаційного оцінювання утворюється Громадська рада доброчесності, яка, зокрема, надає Комісії інформацію щодо судді (кандидата на посаду судді), а за наявності відповідних підстав – висновок про невідповідність судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності.

Підпунктом 4.10.3 пункту 4.10 розділу IV Регламенту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, затвердженого рішенням Комісії від 13 жовтня 2016 року № 81/зп-16 (з наступними змінами) (далі – Регламент), передбачено, що висновок або інформація розглядаються Комісією під час співбесіди на відповідному засіданні в порядку, визначеному Регламентом та Положенням.

До Комісії 01 серпня 2019 року від Громадської ради доброчесності надійшов затверджений 31 липня 2019 року висновок про невідповідність судді господарського суду Харківської області Макаренко О.В. критеріям доброчесності та професійної етики (далі – висновок).

Суддя надала до Комісії письмові пояснення, які підтримала під час співбесіди.

Так, щодо пункту першого висновку ГРД в якому йдеться про недекларування в деклараціях про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2012 – 2014 року житлового будинку загальною площею 74,4 кв.м, який знаходиться у місті Харкові суддя пояснила, що у висновку ГРД йдеться про житловий будинок загальною площею 74,4 кв.м., розташований за адресою: місто Харків, АДРЕСА_1 Вказане майно в деклараціях про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2012 – 2015 роки задекларовано. Проте розмір будинку згідно з договором купівлі-продажу становив 66,4 кв.м і тільки після реконструкції (2014 рік) площа будинку збільшилась до 74,4 кв.м, що було відображено і в

наступних деклараціях осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за 2015 – 2018 роки.

В наступному пункті висновку ГРД вказано, що чоловік судді у 2017 році продав два автомобілі Range Rover Vogue 2011 року випуску та Land Rover Sport 2013 року випуску за ціною 45 000 грн та 200 000 грн відповідно, що значно нижче ринкової вартості. Стосовно цього пункту суддя зазначила, що автомобіль Range Rover Vogue 2011 року випуску продано у 2017 році. Водночас, з метою з'ясування його вартості мій чоловік звернувся до офіційного дилера компанії LAND ROVER в Україні, у якого вказаний автотранспортний засіб було придбано та знаходився на технічному обслуговуванні протягом всього часу експлуатації. Згідно з відповіді вартість вказаного автомобіля на момент його обстеження, 19 квітня 2017 року, становила 45 000 грн, оскільки його технічний стан був незадовільний і потребував ремонтно-відновлювальних робіт, зокрема, двигун та коробка переключення передач були в несправному стані і підлягали заміні, не працювала пневматична підвіска, через потрапляння води вийшли з ладу основні електричні системи автотранспортного засобу, а також були деформовані кузов, кабіна та рама внаслідок падіння навісу під вагою снігу. Відповідно до звіту про незалежну оцінку вартість автотранспортного засобу Range Rover Sport 2013 року випуску на момент його обстеження, 12 грудня 2017 року, становила 200 000 грн, оскільки він знаходився в технічно не справному стані, потребував ремонту ходової, гідравлічної, гальмівної, електричної частини, заміни КПП тощо.

Наступною підставою для висновку стало те, що в стороннього спостерігача виникають обґрунтовані сумніви у тому, що задекларовані доходи в деклараціях осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за 2016 та 2017 роки відповідають витратам та способу життя судді та її сім'ї. Стосовно цього суддя пояснила, що сукупні доходи її сім'ї за період 2016– 2017 років, були достатніми та перевищували суму фінансових витрат та грошових активів, зокрема перевищення сукупного доходу над витратами у 2017 році становило 307 973,10 грн.

Ще однією з підстав для висновку ГРД стало те, що порівнюючи дані про трудовий стаж судді та належне їй майно ще до початку здійснення правосуддя, у стороннього спостерігача виникає сумнів у достатності одержуваних доходів на набуття 15 липня 2008 у власність автомобіля MERCEDES-BENZ CLS 350 2008 року випуску та автомобіля SKODA Fabia.

Стосовно цієї обставини суддя пояснила, що метою придбання у 2003 році автотранспортного засобу SKODA Fabia, 2002 року випуску мною 25 листопада 2003 року продано автомобіль ВАЗ 21099, 2002 року випуску. Щодо одержуваних доходів на придбання 15 липня 2008 року автотранспортного засобу MERCEDES-BENZ CLS 350 2008 року випуску

необхідно зазначити, що на підставі договору купівлі-продажу від 30 серпня 2006 року мною продано квартира № НОМЕР_1 що знаходиться у будинку розташованому АДРЕСА_2 в місті Харкові вартістю 404 000 грн, що еквівалентно 80 000 дол. США за офіційним курсом НБУ на дату продажу. Крім того, згідно з договором купівлі-продажу від 14 квітня 2008 року мати чоловіка продала квартиру в місті Харкові вартістю 757 500 грн, що еквівалентно 150 000,00 дол. США за офіційним курсом НБУ на дату продажу. Отримані кошти вона подарувала своєму єдиному сину на потреби його сім'ї.

У наступному підпункті висновку зазначено, що 01 червня 2010 року сестра судді набула у власність автомобіль PORSCHE CAYMAN S 2007 року випуску Також сестра судді 29 квітня 2015 року видала довіреність на автомобіль BMW X6 2010 року випуску. Крім того, протягом 2015 – 2017 років сестра судді здійснила декілька поїздок за кордон на авто та здійснювала авіаперельоти, зокрема, до міста ІНФОРМАЦІЯ_1 та двічі до міста ІНФОРМАЦІЯ_2. Водночас, згідно з даними досьє, у сестри судді взагалі відсутній дохід у 2012- 2017 роках, окрім 147 500 грн у 2013 році, які вона отримала від продажу рухомого майна. З огляду на викладене, у стороннього спостерігача виникають обґрунтовані сумніви щодо достатності коштів у сестри на набуття майна та здійснення поїздок за кордон.

Стосовно достатності коштів сестри судді на набуття майна та здійснення нею поїздок за кордон, суддя пояснила, що її сестра Хван Яна Вікторівна з 1995 року разом зі своєю сім'єю проживає у місті Одеса і не є членом її сім'ї в розумінні статті 1 Закону України «Про запобігання корупції», оскільки разом з нею не проживає, не пов'язана спільним побутом, не має взаємних прав та обов'язків, а тому вона не зобов'язана повідомляти її про свої доходи та витрати, а вона своєю чергою не має можливості впливати на її життя або контролювати її дії. Стосовно авіаперельотів ІНФОРМАЦІЯ_1 та міста ІНФОРМАЦІЯ_2, пояснила, що, зі слів її сестри, ці поїздки були обумовлені необхідністю ІНФОРМАЦІЯ_3.

Наступною підставою для висновку ГРД стало те, що суддя розглянула низку справ за наявності очевидного конфлікту інтересів, зокрема, у справах №№ 922/2119/13, 922/1798/14, 922/2197/14, 922/2096/16, 922/1833/16, 922/444/15, 922/2666/13.

Стосовно цієї обставини суддя пояснила, що оскільки про наявність цивільно-правових відносин (на підставі цивільно-правових угод та довіреності) між її чоловіком (його матір'ю) та фізичними й юридичними особами, які були учасниками судових процесів, що перебували в її провадженні, їй стало відомо лише після ознайомлення з суддівським досьє, вона звернулася до Ради суддів України про надання роз'яснень щодо наявності чи відсутності у її діях конфлікту інтересів. Листом від 03 вересня 2019 року № 9рс-816/19-вих. Рада суддів України надала відповідь про те, що у її діях відсутній конфлікт інтересів, оскільки сам по собі факт участі осіб у справах,

які перебувають у правовідносинах із членами сім'ї судді через професійну діяльність останніх, не може свідчити про існування приватного інтересу у судді, а відтак і конфлікту інтересів.

Ще однією підставою для висновку ГРД стало те, що в пункті 5 декларації доброчесності судді за 2016 рік суддя вказала, що нею зазначено достовірні відомості у декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Крім того, у пунктах 2 та 3 декларації доброчесності суддя вказала, що нею та членами її сім'ї не здійснювалися витрати, що перевищують їх доходи, а у пункті 8 підтвердила, що випадків наявності конфлікту інтересів у її діяльності не було. Водночас обставини, викладені у висновку свідчать про інше.

Стосовно цієї обставини суддя зазначила, що з огляду на викладене в поясненнях відомості, що були зазначені у деклараціях, є достовірними, витрати її сім'ї не перевищують доходи, а випадків конфлікту інтересів у її діяльності не існувало, оскільки був відсутній приватний інтерес, який міг би вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийнятих нею рішень.

Дослідивши відомості, викладені у висновку Громадської ради доброчесності та надані суддею пояснення, Комісія не вбачає підстав для оцінювання судді за критеріями професійної етики та доброчесності у 0 балів.

Ураховавши викладене, заслухавши доповідача, дослідивши досьє судді Макаренко О.В., надані нею пояснення та результати співбесіди, під час якої вивчено питання про її відповідність критеріям кваліфікаційного оцінювання, Комісія дійшла таких висновків.

За критерієм компетентності (професійної, особистої та соціальної) суддя набрала 406,5 бала.

Водночас за критерієм професійної компетентності Макаренко О.В. оцінено Комісією на підставі результатів іспиту, дослідження інформації, яка міститься в досьє, та співбесіди за показниками, визначеними пунктами 1-5 глави 2 розділу II Положення. За критеріями особистої та соціальної компетентності Макаренко О.В. оцінено Комісією на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься у досьє, та співбесіди з урахуванням показників, визначених пунктами 6-7 глави 2 розділу II Положення.

За критерієм професійної етики, оціненим за показниками, визначеними пунктом 8 глави 2 розділу II Положення, суддя набрала 200 балів. За цим критерієм суддю Макаренко О.В. оцінено на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься в досьє, та співбесіди.

За критерієм доброчесності, оціненим за показниками, визначеними пунктом 9 глави 2 розділу II Положення, суддя набрала 170 балів. За цим критерієм суддю Макаренко О.В. оцінено на підставі результатів тестування

особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься в досьє, та співбесіди.

За результатами кваліфікаційного оцінювання суддя господарського суду Харківської Макаренко О.В. набрала 776,5 бала, що становить більше 67 відсотків від суми максимально можливих балів за результатами кваліфікаційного оцінювання всіх критеріїв.

Таким чином, Комісія дійшла висновку, що суддя господарського суду Харківської області Макаренко О.В. відповідає займаній посаді.

Водночас колегією Комісії згідно з вимогами підпункту 4.10.5 пункту 4.10 розділу IV Регламенту прийнято протокольне рішення про винесення на розгляд Комісії у пленарному складі питання щодо підтримки рішення про відповідність займаній посаді судді господарського суду Харківської області Макаренко О.В. відповідно до абзацу другого частини першої статті 88 Закону.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 83-88, 93, 101, пунктом 20 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону, Регламентом та Положенням, колегії Комісії

вирішила:

визначити, що суддя господарського суду Харківської області Макаренко Оксана Вікторівна за результатами кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді набрала 776,5 бала.

Визнати суддю господарського суду Харківської області Макаренко Оксану Вікторівну такою, що відповідає займаній посаді.

Рішення набирає чинності відповідно до абзацу третього підпункту 4.10.5 пункту 4.10 розділу IV Регламенту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Головуючий

Ю.Г. Тітов

Члени Комісії:

С.Л. Остапець

А.А. Солодков